

A MIEUULU FAMILEI

DIARIU BELETRISTICU SI ENCICLOPEDICU — LITERARIU.

Strad'a Carmen Sylva.

— ROMANU. —

(Urmare.)

V.

La via.

Nu vediușe Traianu pre Corali'a fiinducà dupa câte'vea dñle dela excursiunea facuta pe Bucegiu, plecașe la via cu verișior'a Catinc'a, cu vèrulu Costica si cu matusi'a Smarand'a.

Hei, cà frumòsa mai este vièti'a prin potgorii in timpulu culesului si frumòsa erà prin urmare si la vii'a cocònei Smarand'a. Acèst'a se aflà in Valea-Calugarèsca prin apropierea Ploesciloru pre drumulu Brailei dincolo de Buzou.

Costica Moleanu dela unu timpu incòce, si anume de càndu murisè tata-seu, Domnedieu se 'lu ierte, nu mai traià pentru altu nimicu decàtu pentru acèsta vișiora.

Se-'lu fi vediutu cu ce aplombu mergeà la oboru din Valea-Calugarèsca de 'si cumperà cercuri, cu càta scrupulositate cercuià butfle, le spalà apoi totu-odata cu vecinii sei, de nu audiài in acele dñle decàtu zuraitulu lantiuriloru cu care se clatià butfle. Apoi aveà grigia, cà se tèrguiesca varza si feliu de feliu de zarzavatu pentru màncarea lucratoriloru si in fine i-i toemia pre acèsti'a.

Apoi càndu venià multu acceptat'a di in care se incepeà culesulu, se-lu fi vediutu càtu erà de emotionatu, cu multu mai emotionatu cà unu tènuru beliduce la prim'a batalia comandata de elu.

Acèsta emotiune se repetà pre fie-care anu, deci 'lu munci si de asta-data, si erà asià de suverana incàtu tòta cas'a aveà se suferè de urmarile ei.

Corali'a venise la via mai multu de sila de càtu de placere; nu voise se contrarieze nici pe verulu Costica, nici pre tusi'a Zamfira, cari o invitaserà se vina cu ele si cari s'ar' fi sèmtitu fòrte vatemati dèca i-ar' fi refusat.

Nici Catincutiei nu-i prea placeàu lucratorii cari faceàu mereu la glume, alergàu cu hardaile pline de struguri si le desiertàu in tocitori de unde apoi le turnàu in saci si le puneàu in linu de-i striveà.

Ba càndu duserà prim'a vèdra de mustu si o turnara cu unu chiotu resunatoriu in bute, atunci Catincuti'a, care erà càt slabu de nervi fù apucata de „istericale“ cum diceà ea.

Ar' fi muritu de uritu, dèca nu s'ar' fi mângaiatu cu speranti'a in petrecerile „la umbrariu“ care trebuia acum dupa inceputulu culesului, se se poruiesca chiar' cu Dominec'a viitore, di de tèrgu si de petrecere.

Sosi si acèsta di cu atàtu focu dorita de Catincuti'a si plecara cu totii „la umbrariu“, care fusesè ridicatu càt prin midiloculu oborului din Valea-Calugarèsca.

Chiar' si Corali'a gasi interesu la acestu tablou destulu de, cum se dñcemu — eroticu pentru dèns'a.

Vèndietorii de pesci, de copturi, de zarzavaturi, de pometu si altele, aduseserà cantitati mari din articolele loru si le desiertaserà pre rogogini formàndu piramide din ele.

Se încercau cu feliu de feliu de apucături a atrage mușterii. •

„Nu ve imbulzîți, nu ve imbulzîți că ve dău la toti pre rëndu“ strigă unu simigiu, cu tôte că nici unu mușteriu nu se aretă dinaintea tipsiei s'ale.

„Marfa, marfa de eisitu, chiar' a séra a so-situ,“ cântă altulu, care voiá se insiele lumea cu tistimelele s'ale cele próste.

Sub umbrariu cântău lautarii si lumea cea elegantă luá dulcetiuri, prajituri rabatu — inghetiata chiar'.

Si erá multa lume eleganta. O mare parte din publiculu de distinctiune cunosceá pre cocón'a Zamfira si pre coconasiulu Costica din alti ani. Multi din ei se grabira a re'noi cunoscenti'a, unii alergara chiar' a o face acum.

Acesti'a eráu atrasi de Catincuti'a si de Corali'a.

Mai cu séma unu anume Furculici, comerciantu căm tomnaticu din Ploiesci nu le slabi aprópe tóta dñu'a, des' nu faceá altu nimicu decátu a privi cu ochi galesi cându la un'a cându la alt'a si a-si suge dintii din minuta in minuta.

Apucatur'a din urma cu totulu necuviintósa in societate de ómeni cu óre-care cultura, printre sémenii domnului Furculici, treceá de unu nefalibilu semnu alu unei cumplite afectiuni. Dar' elu tradá sântiamentele s'ale ce aveá cumperându domnióreloru covrigi preserati cu susa.

Domnulu Furculici erá amoresatu lulea.

De Catincuti'a ori de Corali'a?

Ar' fi doritu se fia turcu, dlu Furculici, căci amendoue 'i placeá de o potriua . . .

Cându fetele se întórsera a casa, pre drumu mergëndu, Catincuti'a dîse cătra Corali'a cu care se aflá singura:

„Se-ti spunu dreptu, nu mi-a placutu nici-decum la umbrariu. Ce mai curtisanu am avutu si inca amendóue numai pre unulu singuru. Ti-lu lasu tîe.“

„Ti multiamescu de dragoste!“

„Ba dieú, Coralio, nu 'ai luá pre Furculici, se dîce că este omu cu stare si că e bunu de inima. Vi'a cee'a de cólea, cea mai mare dintre tóte, este a lui, are careta, cai de calaritu, case, bani, mosii chiar' . . .“

„De ce nu-lu iái tu?“ o intrerupsè Corali'a.

„Mie nu 'mi place!“

„Nici mie!“

„Dar' eu sunta fêta cu parale. Unchiulu Vasilache me inzestréza!“

„Adeca, fiinducá n'amu zestre, potu fi buna bucurósa déca me iá ori-ce betrânu!“

„Betrânu, dar' bogatu!“

„Nu cautu la bogatfe. Déca tîi asiá multu la bani, iá-lu tu, căci dupa spusele t'ale este mai bogatu chiar' decátu unchiu-teu Vasilache.“

„Mai amu vreme că se me maritu si potu alege!“ replicá Catincuti'a.

„Nici mie nu mi-o trecutu vremea . . .“

Mersera câtv'a timpu in tacere. —

De-odata incepù Catincuti'a érași:

„Pecatu că unchiului Vasilache nu-i place de Traianu Mistrele, dîce, că nu-i negustorosu.“

Coral'i'a se făcù rosfe că par'a focului, dar' nu respunde nimicu.

„Dar' Traianu nici nu vré se remâna in Ténipesci,“ continuá Catincuti'a, „cu atâtu mai bine celu puçinu n'am se-lu mai vedu.“

Acumu Coral'i'a deveni galbena că cér'a.

Catincuti'a nu observase nici un'a, nici alt'a.

In curte lucratorii jucáu sultaníc'a si se siáguiáu mereu.

Mai alesu unu bietu cioroiu, care se aflá din întêmplare printre ei, aveá se suferé multu de glumele soçiloru sei români.

„Mè, 'ti mai traiesce tat'a,“ î-i strigá unulu.

„Nu traiesce a muritu,“ respunsè țiganulu.

„L'ai jelitu?“

„Jelitu dieu, căci erá belitoriu de căni!“

„Déca n'ar' fi fostu belitoriu de căni nu l'ai fi jelitu.“

„Nu asiá de multu?“

„Dar' de ce, mèi?“

„Fiinducá bine m'amu temutu eu! S'au inmultitu jevrele!“

„La elu mèi, n'auditi ciór'a, cumu 'si bate jocu de noi!“

Lucratorii l'ar' fi ghisuitu reu pre bietulu țiganu, déca n'ar' fi intervenitu Costica, care asistase cu o față fórte posomorita la acésta hartiniela.

„Ce ai fratióre?“ 'lu întrebá Catincuti'a, dupa ce se întórse la ele si mai superatu cá mai nainte.

„Dracu se iá vi'a!“ injurá Costica dreptu respunsu la întrebarea sororei s'ale.

„Bine, că nu te-a auditu mam'a!“ dîse Catincuti'a spariata si căutându cu ochii spre bucataria, unde muma-s'a cocón'a Smarand'a prepará cin'a cá dupa obicei.

„De ce esti superatu pe viia?“ întrehá acum si Corali'a.

„Cum se nu fiu,“ replicá Costica amaritu „nu-mi mânca viét'a, nu-mi strica tóta carier'a. Cându 'mi gasescu si eu vre-o ocupatiune, nu me potu aplicá la dên's'a, căci cine ar' ingrigi apoi de viia. Câte si mai câte posturi bune n'am pierdut du din caus'a acestei afurisite de vii.“

Adeverulu este, că lui Costica i-se oferise mai multe posturi pre care le refusase de dragulu viéi, adeca nu le refusase puru si simplu ci voise că se-si conditióneze din capulu locului voi'a de a merge in fie-care anu de dóue, trei-ori in concediu, cându la sapatulu, cându la culesulu viéi. De acésta conditiune, firesce, nu voise se scie nici unulu dintre respectivi siefi si ast'felu se alesesè numai cu ocupatiunea dela viia, ér' restulu timpulu 'lu petreceá intr'o continua cărtire in contr'a destinului.

Nu voimu se-lu vorbimu de reu pre onestulu Costica, ferésca Domnedieu, dara nóue ni-se pare că si la dên'sulu se potriuíá đical'a romanésca: am plecatu se cautu stăpênu, dà Dómné se nu gasescu.

Vorb'a vine. —

„Ai pierdut posturi, da sciu,” observă Corali'a că se dăca si ea cev'a, „dar' vei mai gasi.”

„Se póte,” bombană Costica, „inse postu cá acel'a, pre care l'am scapatu acumu, nu mi se va brodi asiá de lesne.”

„Ce feliu de postu?” întrebă Catincuti'a. „Unde, la Bucuresci? Par'ca dăceái cá Domnulu Ursescu totu te mai ascépta si te primesce cu braçiele deschise ori-cându ai merge.”

„Bine dăci, la elu nici nu m'am mai gânditu,” respunse Costica, „dar' dupa tóte, a si muritu sermanulu.”

Domnulu Ursescu erá unu lipscanu la care servise Costica vre-o trei luni, apoi plecase la culesu unde se bolnavi de truda málta, asiá încátu dupa terminarea culesului mersè acasa la Tênipesci prolongiindu-si concediulu preste mesura si fàra cuvintia, fiinducà... apoi de... nu-i placeá la stàpènu.

Intru ace'a murise bietulu Ursescu, si Costica erá deslegatu de angagiamentu.

„A muritu? Ah ce pecatu, asiá dara ai remasu fàra postu,” se tânguî Catincuti'a.

„De Ursescu, cá de Ursescu,” reluă Costica, „nu m'ar' fi dorutu capulu, dar' am scapatu unu postu bunu la banc'a din Tênipesci!”

„Ce feliu de postu!”

„De primu-contabilu si loctitoriu-directoru.”

„Nu întielegu, cum poti dăce cá l'ai scapatu?”

„L'a primitu altulu, acum întielegi,” se resti Costica cãtra sor'a-s'a.

Ea nu se interesá nici-decum de acésta afacere, deci tacu, — nici Corali'a nu se sènti indemnata a spune cev'a, deci se facu o mica linisce.

„Asiu vré numai se sciu,” reluă Costica dupa óre care timpu, „ce l'a potutu indemná cá se-si schimbe de odata idei'a. Dăceái cá merge la Vien'a!”

„De cine vorbesci,” întrebă Catincuti'a, ér' Corali'a incepù se tusiésca.

Par'cà nu erá lucru curatu; acésta tusa i serviá de remediu pentru acoperirea unei gene nespuse de care fù apucata fàra se-i fi potutu dá sém'a pentru ce.

„De cine vorbescu?” făcu Costica din ce in ce totu mai tífnosu, „iá de Traianu Mistrelu.”

„De Traianu Mistrelu,” esclamá Catincuti'a rapita, „elu s'a făcutu functionariu la banca?”

„Da, elu!” mai dăse Costica, apoi plecà bombanindu.

„Se scii, de dragulu meu a facutu ast'a,” siopti Catincuti'a la urechi'a Coraliei.

„De dragulu teu?” îngânà acést'a retragându-se spariata.

„Da, s'o scii!” dăse Catincuti'a. „Cându m'a vediutu pentru prim'a óra, — erá la o serata dela „pomulu verde,” a dăsu „hm, ce frumósa” cãtra Nicolae Bard'a cu care veniá la mės'a nóstra. Eu l'am auditu si am dăsu: „obrazniculu!...”

„Te rogu, ast'a o sciu draga,” reluă Corali'a care paré a nu se sènti bine, „mi-ai spusu-o de vre-o suta de ori. Mi-ai spusu totu ce 'i-ai vor-

bitu in ace'a séra: de unchiu-teu Vasilache care nu-lu gasiá destulu de negustorosu...”

„No vedi tocmai ast'a,” o intrerupsè Catincuti'a, „pentru cá se me póta luá, nu numai cá a remasu la Tênipesci dara s'a făcutu chiar' functionariu de banca.”

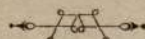
„Ti-a spusu elu cá te iubesc,” întrebă Corali'a cu suflarea retienuta, „elu?”

„Nu mi-a spusu, ci dóra am atât'a minte, cá întielegu ce vedu cu ochii,” făcu Catincuti'a îngâmfasta.

„Asiá, nu elu ti-a spusu?... Da, negresitu esti fèta cu minte draga verisióra,” dăse Corali'a cu unu zimbetu de usiorare.

☐(Va urmá.)

TEOCHAR ALEXI.

LEGEND'A SFINTIREI BESERICEI

DELA

CURTEA DE ARGESIU.

Din Moldov'a cea nurlie,
Din voiós'a Oltenie,
Din intrég'a Românie,

De prin munti, de pe câmpii,
Din colnice podgorii,
De pe vâi cu ape vii,

Din orasie, de prin sate,
Dela schituri departate
Si manastiri ne'nchinete,

Au plecatu in cete, cete
Nalti flacai cu negre plete,
Roiu bálaiu de mândre fete

Si femei cu prunci la títia,
In catrintia in bonditia,
In camesia cu altitia,

Tóte sprintene, ochiósse,
Strinse 'n fote fluturósse,
Si de midilocu mladiósse;

Unele din plaiu calare,
Altele din vâi pe care,
Purtându flori, purtându ștergare.

Vinu prin siesuri, prin paduri
Sfinti episcopi in trasuri,
Ér' pe josu, pe bataturi

Preoti, maice in siaiagu,
Slabi calugari cu toiagu,
Dile 'ntregi pasindu cu dragu.

Si din fundulu celoru munti
Trecu prin ape fãra puncti
Albî mocani pe cai merunti.

Vinu pre drumuri juni ostasi,
Dorobanti si calarasi,
Ageri, neatosi vulturasi.

Toti in siruri lungi gramada,
Si in haine de parada,
Ochiloru intindiendu nada,

Glót'a 'ntréga se aduna.
Campu 'n lungu si 'n latu resuna
Sgomotosu, de voc buna,

Caci ea merge-atrasã 'n zare
De-o lumina, ce apare
Pe sub ceriuri mare, mare,

Cum mergeãu neobositu
Cei trei crai din resaritu
Spre lucéferulu slavitu,

Cã se 'nchine fruntea loru
Unui fragedu pruncusioru,
Lumiloru mãntuitoriu!

II. / Central University of Cluj
Dar' ce este-acca lumina?
O beserica crestina
Redicata din ruina!

Domnulu Neagoe-a claditu-o,
Tempulu cruntu a risipitu-o,
Carolu Rege-a re'noitu-o.

Si-acca lume in pornire
Pasa veselu s'o admire
In ceresc'a-i stralucire.

Éta-o lãnga ea sosita,
Impregiuru-i gramadita,
De podób'a s'a uimita,

Cãci, in câmpu din nou lucrata,
Pare-o scula nestimata
Pre paméntu din ceriu picata,

Cu maestrele-i cioplele,
Cu-a ei turle invértele,
Care-atragu ochii la ele,

Si cu sfânt'a armonie,
Ce din sênu-i linu adhie
Sub naltimea albastrie . . .

Lumea stã ascultatóre,
Bolt'a e resunatóre
De cântari petrundietóre,

Ce 'n vesduhu se impreuna
Cu svonu lungu de tunu ce tuna,
Si de clopotu care suna.

Dar' tacere!... de-odata
In multimea 'nflorata
Resuflarea stã curmata. . .

Inimile batu mai tare,
Betrãni, tãneri fie-care
Mai petrunsu, mai viu tresare . . .

Ce se fia?... pe ori-ce munte
Tipa vulturi, siomi de frunte,
Sbóra umbre mari, carunte.

Ori-ce frundia re'nverdiesce,
Ori-ce riu apele-si cresce,
Ori-ce pomu din nou rodesce!

Insusi sórele 'n splendóre,
Solu trimisu la serbatóre,
E mai nou mai splendidu sóre . . .

Tain'a este sevêrsita! . . .
Ascultati! . . . lavr'a sfintita
Dice lumei pironita:

»Voi ce 'n viétia ve luptati,
»Voi ce rajulu căutati,
»Senu-mi e deschisu, intrati!

»Eu suntu mam'a mãngaierii!
»Eu suntu balsamulu dorerii!
»Eu suntu cumpen'a puterii!»

III.

Preotimea tóta-afara
In vestmînte, in thiara,
Se insira-acum pe scara.

Josu, in curte ómeni mii,
Si neveste si copii
Se indésa 'n straturi vii,

Cã se véda in lumina
Susu, dreptu usi'a cea divina,
Pe-a loru Rege si Regina . . .

Éta-i! . . . Elu in capulu scãrii,
Stã purtãndu odorulu tierii,
Palosiulu neatêrnarii!

Ea, pe fruntea S'a domnésca
Purtãndu, nu stem'a regésca
Ci maram'a tieranésca!

Si pre boiu frumosu, cu fala
Fot'a cea nationala
Cã o manthie regala!

UCIDEREA PRUNCILORU — LA PORUNC'A LUI IRODU.

»En priviti!... striga multimea,
 »Cum a infratitu marimea
 »Si-alu Ei tronu cu tiaranimea.

»Ea-i de noi!... A nóstra este!
 »Par'ca-i Din'a din poveste!
 Dicu copile si neveste.

Si cu tóte, mii si sute,
 In dorinti'a loru pierdute,
 Ar' vré mân'a-i s'o sarute.

Dar' unu semnu Regele face...
 Si pe locu poporu 'n pace.
 Nemişcatu, se 'nclina, tace.

Regele cu glasulu tare
 'I graesce de altare
 Si de-a legii respectare.

In cuvinte cumpenite,
 Din totu sufletu-i pornite,
 Cu maretiu avêntu rostite,

Elu i-i spune 'n graiu de Rege:
 „Cà Mosie, Domnu si Lege
 „Trebuî strinsu cá se se lege!

„Cà Credinti'a 'n Domnedieu
 „Pune sfântulu scutu alu seu
 „Intre bine si 'ntre reu!“

Ér' precându glasu-i totu cresce
 Bolt'a sfânta-'lu insotiesce
 C'unu resunetu, ce uimesce.

Si-ai zidirii porumbei
 Frémetu facu din clopotiei,
 Cá unu sboru de ângerei.

Urr'a 'n ceriuri se redica!...
 Ceriu 'n dóue se despica,
 Ploi de radie din elu pica,

Si, ferice, totu poporulu,
 Dupa-cum 'lu duce dorulu,
 Vede 'n faşia-i viitoriulu!

IV.

O! momentu de re'nviere!
 Amintirea-i nu va pierce
 Cátu va stá Crucea 'n putere!

Cáci avut-a marturi mari
 Vechii ctitori legendari,
 Muntii, codrii de ştejari,

Si betrânulu Argesiu, care
 Duce-vá asta serbare
 Dintr'o zare 'n alta zare!...

Fost'am inca si eu faşia,
 Si pe turl'a cea marétia
 Am zaritu cincii umbre 'n viétia.

Un'a blându a cuvêntatu:
 »Neagoe, alu meu barbatu:
 »Fia Domnulu laudatu!

»Sfânt'a nóstra Monastire,
 »Si a nóstra pomenire
 »Scóse suntu dela peire!«

Alt'a dise cu oftare:
 »O! Manole meşteru mare,
 »Adi e diu'a de scapare!

»Dupa vécuri pe urgia,
 »Am esitu din temelia
 »Eu serman'a t'a soşia,

»Si 'nctat-am de-a mai plânge,
 »De-a mai dice: cruntu me frânge
 »Zidulu teu, care me strînge!

»Adi, in locu-mi, spre 'ntarire
 »Pentru falnic'a-ti zidire,
 »O Regina cu iubire

»Pre altariu prinosu depune
 »Cartea S'a de rogatiune,
 »Ce-o s'aduca dile bune.

»Tóta scrisa, zugravita,
 »Si, de mân'a ei slavita,
 »Cu minuni impodobita,

»Aiba traiu cá gândulu Seu!...
 »Eu cu pruncusiorulu meu
 »Sboru in ceriu la Domnedieu!«

Ast'feliu umbrele sioptiáu,
 La poporu cu dragu priviáu,
 Ochii loru se 'nveseliáu,

Apoi tainicu, cu sboru linu
 Disparut'au in seninu
 Cá unu visu, cá unu suspinu.

Ér' in urma-le, in sóre,
 A remasu stralucitóre
 Lavr'a 'n veci neperitóre!

Y. ALEXANDRI.

AMORU COPILARESCU.

— SCHITIA. —

Sicriulu lui a fostu asediatu pre carulu funebru, apoi clopotele au inceputu a suná tristu si lugubru pe-cându conductulu a pornitu linu càtra loculu de unde nime nu mai vine indereptu.....

Nime nu plângeá dupa elu. Singuru a fostu. N'a cunoscutu fericirea si de ace'a a lasatu fàra de parere de reu acést'a vale a plângerei.

Si eráu multi cari 'lu petreceáu, càci erá dí de serbatóre, si aveá colegi cari nici nu-lu uríáu nici nu-lu iubiáu deosebitu. — 'Lu petreceáu pâna la momentu betrânii cari se gândíáu càtu de întorse suntu lucrurile 'n lume, cum móre cine n'ar' trebui si remâne cene s'ar' sêmîti fericitu numai acolo unde suntu atâtea cruci la capetele movileloru, si atâtea salcii triste se mişca de vântu.

Dar' nu!... bene e cum a lasatu Domnedieu. Odichn'a e asia de dulce si pentru teneru si pentru betrânu. Sufletulu torturatu 'si cauta odichna, si déca si-o afla, atunci ce-i pasa déca e in lumea acést'a seau colo in çntirimu unde atâtea doreri si-au aflatu sfêrsítulu.

Si-apoi ori cene ce ar' dice, dar': „indestulire, luiisce si fericire suntu vorbe desierte pre pamêntu.“ Tóte acestea incepu numai atunci cându iubítii nostrii între gemete si suspina arunca o mâna de tierîna pre cosciugulu nostru cá ultimulu tributulu alu iubirei loru.

Si suna asia de tristu acestu pamêntu pre cosciugulu nostru, si totusi toti dorimu cá se avemu fiintie cari se indeplinésca lucrulu acest'a — se suspine dupa noi si se ne plânga.

Inca puçinu spatiu mai desparte pre tenerulu nostru de loculu de odichna. — Clopotele încéta. Preotulu 'si face rogatiunea. — Petrecatorii ingenuchia.

Pre balconulu casei lângã care s'a opritu conductulu funebra lu trei copile esu suridiênde si voióse.

— Se dice cá a fostu tîneru si cu talente frumóse! dice un'a.

— Asia e! respunde alt'a, dar' a fostu preste mesura seracu.

Em'a inse taceá. Nici n'a audítu ce au dísu pretinele ei. — Pentru prim'a óra póte a fostu confundata in gânduri serióse.

— E dreptu Ema, cá odata 'ti faceá frumosulu tenerulu pre care 'lu petrecu acumu la mormêntu? întrebã un'a.

Em'a a esitu din visarile ei. A privitu in josu spre cosciugu si pre laturile lui a cetitu unu nume.

— Dã, 'mi aducu a-mente díse ea faciãrindu voiósia. — De multu a fostu acést'a. — Erá unu „amoru copilarescu.“ — — —

Carulu funebru a pornitu mai departe, linu si urmatu de multime. Clopotele ér' au inceputu a suná sí tînerulu cu atâtea talente, cu atâtea sperantie de venitoriu, a pornitu acolo unde încéta

speranti'a in lucrurile insielatóre si i-i íá loculu odichn'a. O odichna vecínica! . . . . .

O privire visatóre si dulce a urmatu carulu funebru, — erá privirea Emei care pareá cá se descépta din unu visu.

Ultim'a lovitura de clopote a sunatu jalnicu cá desperarea si ultim'a schinteia de ambitiune s'a stinsu din sênulu de lebeda a Emei. — —

Ele au intratu in salonu.

Em'a s'a asediatu la pianu - si a cântatu jalnicu si dulce.

Abia acum i-a venitu chiar' bene in minte elu. — Abia acum 'si dá ea sém'a bine, cá ori si cumu ea l'a iubitu multu.

Si l'a iubitu! dar' formalitatile lunei i-a abatu gândulu dela elu. Departându-se elu din loculu natalu spre a-si completá studiile — ea l'a uitatu! Cându s'a re'ntorsu, in loculu caldei iubiri de mai'nainte a aflatu recéla, in loculu surisului de fericire a aflatu surisu de dispretiu, in loculu sarutarei celei mai dulci cuvente straine si nemilóse.

Ea nu-lu mai iubiá. Acum erá fêta mare, nu-i erá iertatu se iubésca unu seracu. — Amorul ce-lu numíá ea „amoru copilarescu“ a trecut. Referintiele ei sociale cereáu cá se-'lu uite de totu.

Si l'a uitatu Em'a, l'a uitatu pâna ce a cetitu numele lui pre unu sicriu, — pre sicriulu lui. Atunci tóte fericirile copilaresci i-au venitu in minte, — fericiri pierdute cá si celu ce i le-a procuratu.

— Ea a inceputu a-si dá sêma de lumea ce o incungiura, de tenerii fàra de anima cari o lauda si complimentéza dar' nu o iubescu precum o iubiá prefinulu dulce a copilariei ei, — si in ochii ei erá se se ivésca o lacrima. — Dar' s'a refienutu. Ce ar' dice pretinele ei, cându ar' vedé-o plângându dupa elu!?

Si cându gândíá Em'a acestea cântá din piano, dar' cântá fàra se scie. Degetele ei umbláu pre clapele albe de osu de elefantu si gur'a ei scoteá accente dulci si doreróse totu-de-odata. — Si erá acomodatatu refrenulu ce-lu cântá dupa fie-care strofa:

— Sciti pentru-ce asia de teneru a moritu? Càci a iubitu si-a fostu despretiuitu! —

Ultim'a strofa a fostu cântata si ultim'a taria sufletésca a parasitu pre Em'a . . . Ea a inceputu a plânge dorerosu.

Pretinele ei au parasitu-o suridiêndu. Singura, galbena si cu anim'a pustéia a remasu ea si a plânsu in draga voia — — —

Diu'a urmatóre erá Domineca. — Cu unu mormêntu mai multu in cimiteriu, — cu o anima sfiaciata mai puçinu in lume! —

Paserile cântáu mai jalnicu prin frundie. Ventulu gemeá mai dorerosu si ceriulu erá posomoritu.

Jelesce natur'a, cându omulu serbéza si-i fericitu. Pierdiêndu lumea ast'a elu e fericitu din-colo. — Fericitu! . . . . . càci fericitu e cine nu sêmte nemicu! — — — — —

. . . . . In negru, cu perulu despletitu, cu anim'a plena de dorere si cu ochii in pamentu o

fetióra inaintéza spre morméntulu lui. — Anima nobila si sfânta! Ea nu l'a uitatu in sfêrsitu si nu l'ar' fi uitatu nici pâna atunci, deca lumea nu o ar' fi pofitu acést'a dela deus'a! — — —

O cununa de flori vinete a fostu pusa pre tierîn'a négrá a morméntulu . . . din flori: „Nu me uitá!”

Si se nimeriáu asia de frumosu primele de metasa vêneta intinse pre tierîna, si aretá asia de bine avuti'a ei si seraci'a lui . . . Cu litere albe a fostu scrisu Em'a pre ele:

— „Sciti pentru-ce asia tîneru a moritu?

Câci a iubitu si-a fostu despretiuitu! —

Vântulu a incetatu de-a bate. Norii de pre culmile muntîloru din departare s'au posomorîtu totu mai multu, si o radia de sóre aurita strabatêndu incretîturile loru a luminatu faci'a ei inlacrimata si statur'a ei svelta aplecata spre morméntulu lui

Apoi cu degetulu ei albu a scrisu pre tierîn'a morméntulu: — „Aici jace ingropata inim'a mea!” . . . . .

O! deca ar' fi sciutu elu acést'a! de securu ar' mai fi doritu lumea si luptele ei amare decâtu liniscea morméntulu.

. . . Dar' elu e mortu! . . . Nu vede ochii infipti pre morméntulu seu cum vérsa lacrimi dupa fericirile trecute, dupa unu — „Amoru copilarescu.”

Georgiu Simu.

BCU — Central University Library

CALETORIA IMPREGIURULU PAMENTULUI in opta-dîeci de dîle.

Piesa de spectaculu cu cântece, dantiuri, evolutiuni si intrári. in 5 parti si 15 tablouri.

De A. d'Ennery si Jules Verne.

PARTEA I.

Tabloulu 2.

La canalulu de Sues.

(Urmare.)

Scen'a 4.

Cei dinainte, Fogg, Archibald.

(Fogg si Archibald pasiescu in acel'asi tîmpu pre podulu corabiei si pre puntea de trecere. Fogg pasiesce linisceu inainte, Archibald inse vine repede, incâtu mai câ-lu restórna, cu o scrisóre deschisa in mâna in faci'a scenei.)

Archibald: Rusine, ticalosia, misielia! O, acesti miserabili „gura mare!” (Câtra Mustafa) Inchipuesce-ti, Escelentia, am fostu respinsu, am avutu la balotagiui trei bile negre!

Mustafa: Cum se póte, Mr. Corsican?

Archibald (furiosu): Nu m'am aflatu demnu se aparú in acést'a societate de capete seci, au vorbitu contr'a mea; anume unu óre-care Fogg-Fugg-Fogg-Fogg-Phileas Fogg se dice câ a propusu respingerea cererei mele. Suntu desonoratu, — desonoratu — (se asiédia pre unu scaunu lângá cafenea si in furi'a lui restórna mai multe scaune.)

Passep. (ducându-se câtra Fogg): Éta guvernatoriulu, prea bunulé stapânu! Escelentia S'a do-resce se-ti faca cunosciutia in persóna.

Fogg (câtra Passep.): Si tîrgaelile?

Passep.: Bine dîci! Le voiu face indata. (Ese repede prin drépt'a.)

Fix (la o parte): Are infaçisiarea unui potlogariu rafinatu!

Mustafa (la o parte): Esteriorulu 'lu arata a fi unu gentilomu distinsu!

Fogg (câtra Mustafa): Am onóre a vorbi cu Escelentia S'a — ?!

Mustafa: Mustafa-Pasia guvernatoriulu Suesului. D-ta esti posesorulu acestui documentu de drumu?

Fogg: Da, eu suntu.

Fix (la o parte): Elu e?! Nu e nici o indolia. Iute o depesia câtra politi'a diu Londr'a, trebue se-mi triméta la momentu mandatulu de arestare la Bombay, acolo potu pune mân'a pre elu. (Ese repede.)

Scen'a 5.

Mustafa, Fogg, Archibald.

Archibald (sare susu de pre scaunu): Am se le sfarîmu scafârli'a fâra mila!

Mustafa (câtra Fogg): Vizarea pasaportulu la noi in Sues nu e neaperatu necesara.

Fogg: Sciu, Escelentia, cu tóte astea dorescu se punu pre elu sigilulu d-t'ale oficialu si suntu gata se platescu taxa cuvenita pentru acést'a.

Mustafa: Cum voiesci! Te numesci Phileas Fogg? (Fogg face unu usioru complimentu.)

Archibald: Phileas Fogg? (Fogg saluta pre Archibald dându din capu.) Din „Clubulu excentriciloru diu Londr'a? (Fogg afirra dându din capu câ mai nainte.) Atunci se scii domnule Fogg, câ eu suntu Archibald Corsican din New-York! (Fogg dà din capu câ mai nainte.) Acelu Corsican, care a cerutu se fia primítu in clubulu d.-vóstre si care a fostu respinsu prin bil'a d.-t'ale cea négra! (Fogg dà din capu câ mai nainte.) Asiá-dara d.-t'a nu m'ai socotitu demau se siedu alaturi cu d.-t'a, desí am ocolitu Marea-rosie intréga mergêndu de-a-din-dêratele?!

Fogg (cu ironia): Déca ai fi ocolitu-o schiopetându de unu petioru, póte câ ast'a ti-ar' fi folositu in ochii nostri mai multu.

Archibald (furiosu): Domnule!

Fogg (cu recéla): Domnule, eu m'am remasítu se ocolescu pamentulu in 80 de dîle, séu in 115,200 minute. Dóue din aceste pretióse minute mi le-ai rapitu dejá, — credu câ e destulu!

Archibald: Inca unu momentu numai, domnule Phileas Fogg! Am de gându se pasiescu inca odata câ candidatulu d.-vóstra, si de astadata speru câ cu mai bunu succesu. — Ce credi d.-t'a, deca unu barbatu, care se sîmte greu ofensatu de d.-t'a, te-ar' omori, ar' pune se te usuce, se te imbalsameze si se te umple, si apoi onorabilulu d.-t'ale cadavru l'ar' duce in Europ'a

intr'o pretioasă lada de lemn de sandalu¹⁾ că pre unu contemporanu ala vechiloru Faraoui, — acestu barbatu n'ar' fi primitu de colegii d.-t'ale? CREDU că o ast'felu de întreprindere ar' fi d'ora excentrica!

Fogg: De siguru, dar' colegii mei, dorere, ar' trebui cu tóte astea se respinga pre acestu barbatu.

Archibald: Pentru-ce?

Fogg: Fiindu-că ei, primindu-te pre d.-t'a respaltescu — celu puçinu in aparentia — pre ucigasiulu, care omorînd-me pre mine le-a ajutat se iésa invingatori in remasiagulu tienutu contr'a mea.

Archibald: Atunci voiú intocmi lucrurile ast'felu, că se-ti câscigi remasiagulu că mortu.

Fogg: Ast'a nu mi-se pare tocmai usioru lucru e căm cu neputinã.

Archibald: Fórté simplu, 'ti ducu in lada mumi'a d.-t'ale impregiurulu lumei si te aducu inderetu in Londr'a la tempulu prescisu.

Fogg: Acést'a e negresitu o ideia geniala, in modulu acest'a ai avé insemnati sorti de-a te acceptá la deplina recunoscintiã din partea colegiloru mei.

Archibald: Ne-amu invoitu! Ne batemu! Alege armele!

Fogg: Mai am de consideratu inca o mica impregiurare, — déca te-asiu omorî, ce ar' fi atunci?

Archibald: Vomú vedé, domnulu meu! Vino!

Fogg: Ori-cândú poftesci!

Archibald (aretându afara): Colo suntemu neturbarati, — in curtea hotelului meu, 50 de pasi departe de aci, — me ducu inainte!

Fogg: 'Ti urmezú!

(Archibald ese repede inainte, Fogg í-i urméza cu cea mai mare linisce.)

Scen'a 6.

Mustafa, Passep., Fix.

Mustafa: Déca agentulu politianescu si-a gasitu in adeveru omulu, atunci trebuie se marturisescu, că acestu Fogg este unu hotiu caracteristicu!

Fix (intra ocupatu): Asia, depesi'a mea e pe drumu. (Câtra Mustafa) Dar' Escelentia, unde este elu?

Mustafa: Mr. Fogg tocmai are de gându se se bata.

Fix: Cu cene?

Mustafa: Cu americanulu Corsican, care a provocatu cert'a.

Fix: Minunatu! — Nu-i vorba nu-i dorescu mórtea, dar' asia o rana care se-lu tiéna aci optu díle in patu, n'ar' fi nefavorabila.

Passep. (intra cu mai multe pachete): Têrguial'a a esítu fórté bene! — Éta camesi si batiste dupa cea mai noua moda! (Arata camesi, pre cari suntú zugraviti crocodili, elefanti, sierpi, flamingi²⁾ si hieroglife.²⁾)

¹⁾ Unu arbore, lemnulu lui se numesce si „lemnú de Brasilia.“

²⁾ O pasere africana. ³⁾ Unu felu de scriere egipténa.

Ast'a e gustu! — Ce? — Curatu egipteanu! — Dar' unde se va fi infundatu stapénu-meu?

Fix (Veselu de realu altu'a): Stapénu d.-tale, scumpulu meu? — In momentulu acest'a se dueléza.

Passep.: Domnedieule atotupoternicu! Déca mi-lu voru strapunge seau mi-lu voru impuşcá, atunci cei 40 funti ai mei suntú pierduti!

Fix (prefacându-se sfântu): Speramu că va fi numai usioru ranitu si că dupa optu díle éraşi va esí din casa!

Passep.: O siedere de optu díle aci?! Ast'a-i mai multu decátu de ajunsu, pentru-cá se ne ruineze completu.

Fix (la o parte): Si tocmai bine, că se asceptu mandatulu de arestare.

Scen'a 7.

Cei dinainte, Fogg, Archibald.

Archibald (cu bratiulu stângu atérnatu de gátu in esiarpa): Ranitu! Pentru adi depuuu armele, preste optu díle inse reiaú lupt'a!

Fogg: Preste optu minute suntú deja pre drumu, domnulu meu!

Archib.: O nu fi ingrigiatu, — plecu si eu cu d.-t'a!

Fix (la o parte): Si eu totu asemenea.

Fogg: Cumú ai placere!

Archib.: Nu me voiú odihni, pâna-ce nu te voiú omorî, domnulu meu! (Socotesce in sene.) Sum'a totala a óreloru trecute dela plecarea mea din Londr'a pâna acum: 158!

Fix (socotesce si elu): Sum'a totala a baniloru cheltuiti de hotiulu meu dela plecarea s'a din Londr'a pâna acum: cam 32,000 de franci!

Fogg: Prin urmare í-mi mai remáne inca 1762 de óre.

Fix: Prin urmare í-mi mai remánu celu puçinu inca 1.97,000 franci, din cari 197,000 suntú ai mei.

(Clopotulu corabiei suna, semnalulu aburului resuna, poporulu si caletorii se inbuldiescu la cheu.)

Passep.: Semnalulu! — (Câtra Fogg) Trebuie se mergemu pre bordu, prea bunule stapénu!

Fogg: N'ai uitatu nimicu, Passepartout?

Passep. (cu sigurantia): O, eu nu uitu niceodata nimicu! Cu tóta plecarea grabnica, am inchisu cu ingrigire acasa totu si am stinsu — (strigá dedodata) Ha!

Fogg (care tocmai aveá de gându se pornésca, se opresce si se întórcé spre Passep.): Ce este?

Passep. (cu voce plângutóre): Tocmai acum 'mi vine in minte.

Fogg: Ce?

Passep.: Că am uitatu se sucescu flacar'a de gazu dela més'a d.-t'ale de scrisu.

Fogg: Nu face nimicu, arde pâna la întórcerea nóstra pe cheltuial'a t'a.

Passep.: Si noi caletorimu impregiurulu paméntului, — frumoşa socotéla va fi ast'a! (Imbarcarea se termina, o flueratura si pachebotulu pléca.)

(Cortin'a cade.) (Va urmá.)

ARTIST'A MARITATA.

Zimbesce

[dulce si-i artista
Cum prea puține 'n lume suntu,
E maritata de o luna
Si are raiulu pre pamentu.

Barbatulu tēneru o adōra
Ea i-i zimbesce cāndu si cāndu, —
Cāntāndu o lasa cāndu se duce,
Si o gasesce totu cāntāndu.

In lun'a-ântāiu barbatulu tace,
Elu o asculta bucurosu,
Cāci vorb'a ce'a: »cui nu-i place:
Femeia buna, . . . cāntu frumosu!«

Dar' in o di sosindu a-casa
Mai mortu de fōme si sdrobitu,
Artist'a 'n locu de »mésa gat'a«
Cu-o piesa noua l'a primitu.

Din intēmplare totu atunci'a,
Cātu ce in casa a intratu,
Stāndu fația 'n fația cu oglind'a,
Vediēndu-si chipulu s'a spariatu;

Si-abiá-acum s'a socotitu
Cā dieu, sātulu e de cāntatu,
Si cā unu prāndiu de »dómne-ajuta«
Cā insuratu elu n'a māncatu.

Femeia! dice elu cu jale,
Audi femeia?!... eu gândescu
Se mai lasi art'a si music'a,
Cāci eu incepu se flamēndiescu.

Hei! dar' atātu a trebuitu, . . .
Nevést'a mandru l'a fixatu,
Si-apoi de omu prea necioplitu
Si fara gustu mi l'a timbratu.

Barbatulu inse, cá respunsu,
La servitori drumulu le-a datu,
Si n'am ce dice, cāci de-atunci,
A traitu fōrte 'ndestulatu.

Artist'a nu mai cāuta 'n veci
A ei ghitara s'a schimbatu
In lingura de găzduitu
Cum a doritu prostulu... barbatu.

Si deca 'n casa nu e cāntu
Si sunetu de ghitara,
E 'ndestulire si amoru,
Si mésa prinčiaru

Totu omulu intra in salonu
La cāntu si la odihna,
Dupa-ce odata s'a 'mpacatu
Cu toti cei din culina.

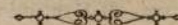
VIETI'A CONJUGALA.

— Cugetari si maxime. —

Pe cātu tempu amorulu influintiéza puternicu tōte
intentiunile barbatului. ér' resemmatiunea si spiritulu
blāndu alu femeiei conduce vointi'a ei -- pe atāt'a tempu
nu va lipsi din cas'a loru nici pe unu momentu pacea,
bucuri'a si fericirea.

Celu mai scundu bordeiu, in care se intr'unescu
amorul, blāndeti'a si resemmatiunea, este unu maretiu
templu alu placerei si veseliei. Dieulu amorului si alu
bunei-intielegeri siede in acel'a si benecaventarea lui pla-
néza pre capetele membriloru familiei.

Animele pure, intr'adeveru crestine
Asti suntu legate si-'n dorerea loru:
Cāndu unele suna, scotu adēnci suspine,
Altele le chiama ceriu 'ntr'ajutoriu.

Cronica. — Noua baserica romanésca in Gherl'a. Precum amu insemnatu la tempulu seu, Romanii gr. cat. din Gherl'a au cumperatu unu terenu aprópe de piatia pentru de-a-si zidi pre acel'a un'a baserica frumósa, dupa-ce vechi'a baserica, situata afara de orasiu, intr'unu locu espusu la esundarea Somesiului, se afla si altmintrea in o stare fórte slaba. Curatoratul basericescu, spre a poté incepe inca in primavér'a acést'a zidirea basericei proieptate, au apelatu la credentiosii acestei parohie si la alti cunoscuti benevoíitori ai ei pentru de-a contribui spre acestu scopu. — In urm'a acestui apelu pâna acum au contribuit Domnii: Nicolae Fekete-Negruti redactoru, **400 floreni** v. a.; Andreiu Antonu protopopu, 40 fl.; Mari'a Blaga 5 fl.; Simionu Sabo 20 fl.; Gregoriu Popu 2 fl.; Eusebiu Cartice, prof. 14 fl.; Vas. Pordea secret. eppescu 10 fl.; Vas. Dumbrava 10 fl.; Veronic'a Dumbrava 10 fl.; Ioanu Hodoreanu 10 fl.; Dr. Iuliu Simonu 5 fl.; Ioanu Papiu 10 fl.; Petru Bosc'a 10 fl.; Lazaru Huza 10 fl.; Ioanu Popu prof. 6 fl.; Michailu Sierbanu canonicu 10 fl.; Demetriu Coroianu, canonicu 10 fl.; Cristin'a Câmpianu 10 fl.; Andreiu Todoranu 10 fl.; Martinu Câmpianu 20 fl.; Vas. Onciu 10 fl.; Niculae Sima 10 fl.; Ioanu Boieriu 10 fl.; Stefanu Biltiu, canonicu 8 fl.; Vas. Popu, canonicu 6 fl.; Plaesintár Dávid 10 fl.; Hrobony Pál 5 fl.; id. Szappanyos Miklós 5 fl.; ifj. Simay Gergely 2 fl.; Mártonfi János 2 fl.; Duha Bálint 1 fl.; id. Turcsa Lukács 1 fl.; Dr. Zakariás József 1 fl.; Dr. Bányai 1 fl.; Merza Emánuel 1 fl.; N. N. 5 fl.; N. N. 1 fl.; Anonimu 1 fl.; Bartalis Miklós 1 fl.; Aján Joachim 1 fl.; Kirschner 1 fl.; id. Bodor Bertalan 1 fl.; Nyegrutz Jenő 1 fl.; Gajzágó Joachim 1 fl.; Zachariás József 1 fl.; Todorffy Lukács 2 fl.; Herdy Lajos 1 fl.; László Lajos 1 fl.; Bányai Gyula 1 fl.; Bogdánfi István 1 fl.; Haragay Antal 1 fl.; Bodor Lajos 1 fl.; Duha Kristóf 1 fl.; Nyegrutz Jakab 1 fl.; Moldován Simon 5 fl.; Ananie Falcusianu 5 fl.; Doch'i'a Luserdeanu 1 fl.; Ioanu Dadai 2 fl.; Georgiu Mahaleanu 3 fl.; Georgiu Nagy 10 fl.; Ilie Banda 12 fl.; Macaveju Popu 5 fl.; Catarin'a Onciu 1 fl.; Vas. Suciú 3 fl.; Georgiu Popu 2 fl.; Andreiu Hossu 5 fl.; Ioanu Dolianu 2 fl.; Iulianu Cionc'a 5 fl.; Nagy Sándorné 1 fl.; Georgiu Oprea 2 fl.; Vas. Teocanu 1 fl.; veduv. Danila Dic'a 1 fl.; Gavrila Popu 1 fl.; St. Gaal 1 fl.; Fr. Orbanu 1 fl.; Antonie Moldovanu 40 cr.

M. S. Regin'a Romaniei a binevoitu a insarciná pe dn'a Zoe Dimancea, membra in societatea de binefacere Elisabet'a-Dómu'a, care se afla sub patronagiulu Maiestatii S'ale, se cerceteze cari suntu daunele suferite de victimele incendiului dela Beseric'a Alba si se presimte Maiestatii S'ale unu raportu in acést'a privintia pentru cá se póta veni in ajutoriulu loru cátu mai curéndu.

Dómn'a Valeri'a Popu-Popescu. tener'a sočia a dlui Julianu Popescu functionariu la „Albina“ in Sibiiu, s'a facutu membra fundatóra la „Reuniunea femeiloru romane din Sibiiu“ — solvindu la cass'a acestei reuniuni sum'a de 50 fl. v. a.

Cale ferata noua. Ministeriulu de comunitatiune a concesu contelui Colomanu Beldi si pretorelui Josifu Sándor jun. se intreprinda lucrarile pregatitoare la o linia de cale ferata, care pornindu dela statiunea Siarmusinlu micu a liniei M. Ludosiu — Bistritia s'ar' intinde preste câmpia — pe la Giaca, Sicutardu, Tiaga, Cesariu, Sant-ion'a si Fizesiu — pâna la Gherl'a.

Diet'a provinciale din Cernauti, in urm'a propunerii dlui deputatu V. Morariu, a votatu pentru societatea „Scól'a romána“ resiediatória in Sucév'a o subventiune de 250 fl.

Din Macedoni'a — comun'a Moldoviste — se scrie:

Românii au inceputu in sfêrsitu se se descepte. Dupa cum sciti, pâna acum scólele nóstre functionáu in case particulare, pe candu scólele grecesci, cari mai cá nu mai au elevi, ocupáu localurile comunale. Locuitorii din Moloviste au inceputu a pune capetu acestei revoltátore stari de lucruri. Ei au luat cu asaltu scól'a comunala si acum copii români invétia in primula etagiu, ér' grecii s'au refugiatu in catulu alu doilea. — Archiereulu grecu a reclamatu la autoritatile otomane; speranu inse, cá guvernulu M. S. Sultanului ne va face in sfêrsitu dreptate.

Inventiune romanésca. Sub numirea „caru de povara“ s'a brevetatu la 24 Octomvre 1886 o inventiune, care consta din 2 parti anume, din unu caru cu patru róte mânatu cu forti'a duoru ómeni si prin alu treilea omu dirigiatu in stâng'a ori drépt'a dupa recerintia; acestu caru se poté folosi pe drumu regulatu de tíera pentru transportatu de povara, pasageri, si cu puçina straformare cá careta pentru transporturile militare (fuhrwesen). A dóu'a parte este asemenea unu caru cu dóue roti mânatu ér' cu forti'a duoru ómeni, acést'a inse se poté folosi cu mare succesu la „tramway“ in loculu cailor, mai departe in mine si alte locuri unde, la drumuri ferate (cu şine), se intrebuintéza la transporturi de ici cólea forti'a cailor, totu asia se poté intrebuintia la exploatarea paduriloru si la economii rurale mai estinse, cu unu cuventu in totu loculu se poté aplicá, unde altcum pentru transportu cu drumu feratu s'a folositu forti'a cailor. Ast'a inventiune altcum se poté aduce in mişcare si prin vapori, si se poté usioru transformá asia precum respectivului intreprindietoriu i-i convine mai bine si mai eftinu; prin urmare din cele pâna acf dise interesatii de acést'a noutate voru sei fórte usioru a pretiui valórea acestei inventiuni, care este chiamata a inlocui o lacuna multu sémítita pe terenulu industriei. Inventatoriulu acestei noutati tehnice este Ioanu Topanu din Prigoru com. Caraş-Severiuu in Ungari'a de sudu.

Sfersitulumei. — Unulu din marii savanti englesi, sir W. Thomson, care a luat mare parte la asediarea cablului transatlanticu si s'a facutu cunoscutu prin teoriile s'ale asupr'a originiiei planetei n'ostre, a comunicatu dat'a probabila a sfersitulumei lumii. Intr'o conferintia tienuta la Royal Institution, a calculatu basandu-se pe teori'a lui Holenholz, dupa care soarele este unu globu vastu, care se recesece puçinu câte puçinu; — a calculatu, d'icemu, că soarele esista de 20 milióne ani si că se va reci cu deseversire preste 10 milióne de ani maximum. Deci peste 100 mi' vécuri va fi sfersitulumei. — Cene nu crede: ascepte si se va convinge!

Bibliografia. — **Povestile Pelesului** — ungresce. M. S. Regin'a Romaniei a datu prin secretariatulu cabinetului ei, incuviintiare profesorului Geza *Gidofalvy* dela gimnasiulu ungrescu din Sibiu, se publice povestile Pelesului in traducere ungresca.

Istori'a Romanilor din Peninsula balcanica — Macedoni'a, Albani'a, Epiru, Tesali'a etc. — scrisa in dialectu romanu-macedonianu, va es' la lumina preste puçinu.

■ Se mai afla de vendiare la noi câte've'a esemplare din:

1. **Divina Liturgia** a Santului Ioanu Chrisostomu, compusa in patru voci barbatesci de M. Serban. Opulu I-le. Pretiulu redusu (dela 3 fl.) la 2 fl.

2. **Astrucare**, séu Cantarile la Ingropatiune, (Prohodulu) compuse in trei voci barbatesci de M. Serban. Opulu II. 2 fl.

— Preste puçinu va es' de su tipariu:

3. **Cele optu versuri basericesci** (cele optu tonuri ale basericeii) cu Stichónele si Tropareloru, compuse in trei voci barbatesci de M. Serban. Opulu III. 1 fl. 50 cr. v. a.

Tóte trei opurile aceste de-odata dispuse se dau cu pretiulu redusu la 5 fl. + 20 cr. postuportu. — Dela 10 esemplare se dá unulu rabatu.

Tigani. Schitia istorica lucrata pentru petrecere dupa mai multi autori de Ioanu Popu Retezanulu. — Pretiulu cu porto-francatu 55 cr. Se póte procurá dela dlu auctoru din O. Radna.

Gramatic'a limbei tiganesci. Academi'a maghiara de sciintie va edá in curéndu Gramatic'a limbei tiganesci, pe specele archiducelui Iosifu autorulu acelei gramatici.

Glume. — **Istoricu.** Tentu tramisu de Bogdanu, domnulu Moldovei, spre a incheia cu pórt'a otomana unu tractatu; si fiindu-i inpusu la us'a palatului a se descultiá de cisme, elu le luá cu d'ensulu. — Intrebându-lu curtenii de ce nu le lasa la usia, — elu a respunsu: — „Déca imperatulul vostru voiesce se-mi iá patri'a, cum se me incedu eu că voi curtenii lui nu o se-mi luati cismele?”

Slaba mangaiera. — O muiera se plângea intr'o dí domnului casei dicéndu: — „O dómne dómne, ce nenorocire, d-le profesoru! Adi-demen'etia cadiu unu copilu din etagiulu alu treilea!” — Profesorulu respunde: „Mangaie-te, drag'a mea! Mai bene e déca cade unu copilu din etagiulu alu treile, decâtu se cada trei copii din etagiulu primu.

Care a moritu? — Pacal'a cunosceá pre doi frati gemeni, ce seménau cá dóue picaturi de apa. Intéplându-se se móra unulu din ei, elu se întélne cu celu-alaltu si-i dise:

— Bine că te-am întélnitu, chiar' voiám se te întrebú care din voi a muritu: tu seau fratele teu?!

La care siantu se se dedice beseric'a. — Bullion, supra-intend-ntulu de finance, zidi o beserica. Calugarii venira se-lu întrebe, la ce sfântu voiesce elu se o dedice.

— Luati dise elu pre care ve-ti vrea din sânti, eu n'am avutu intimitate cu nice unulu, spre a aveá afectiune de ei; toti 'mi suntu de o potriiva indiferenti.

Retivulu si caciul'a — Unu betivú, cadiendu-i caciul'a din capu, i-i adresá urmatórele cuvinte:

— Ai cadiutu nenorocito!... ai vrea se te iáu de josu! ... Dar' déca te-oiu luá, am se cadu eu... si tu nu poti se me scoli de josu... atunci nici nu voiú se te iáu...

Si cu aceste se departéza aruncându o privire de adio caculei s'ale.

Unu bou! ... Unu cavaleru, fiindu fugaritu pe ulitia de unu bou, 'si luá refugiulu in o casa din apropiare, unde nu gasí decâtu pre domniósi'a de casa pre care n'o cunosceá inca.

— *Unu bou* ... d-sióra! dise curagiosulu cavaleru intrându.

— 'Mi pare bine de cunoscentia! respunde acést'a.

Unu cane desceptu. — Unu domnu povestiá unui amicu alu seu că unu anumitu pretinu alu seu are unu cane mai desceptu decâtu stapénulu seu.

— Ah! — esclamá interlocutoriulu — aveám si eu unu astu-feliu de cáne, dar' a moritu sermanulu!

Uciderea prunciloru — la porunc'a lui Irodu.

(Vedi ilustratiunea de pe pag. 53.)

Aflându Irodu, dela cei trei Crai dela Resaritu, despre nascerea lui Isusu Christosu in Vifeimulu-Judecii, si téméndu-se că acést'a are se-i ocupe tronulu lui, au demandatu că se se ucida toti pruncii nascuti in Vifeimu in cei doi ani din urma, socotindu că as'feliu va fi taiatu si prunculu Isusu, care se nascuse numai in acel'a anu. — Isusu inse a fostu dusu intré t'empu de catra parentii sei trupesci in Egiptu, si ast'feliu a scapatu de mán'a ucigasia a lui Irodu.

Ilustratiunea n'ostra ne infaçisíeza trist'a scena a taiarei prunciloru nevinovati, a căroru amentire Beseric'a o serbeza a cinci'a-di de Cratiunu.

Gâcitur.

De Lazaru Sciopone.

I. O mama a tramisu trei fiice ale ei la sergu cu oue, si a datu celei mai mari 50, celei midilocie 30, ér' celei micutie numai 10 oue se venda, dar' le-a conjuratu că nu le este permisu a vende un'a mai scumpu cá cealalta, nice se imprumute oue seau bani un'a dela alt'a; si totusi fie-care se aduca pentru ouele capetate spre vëndiare 10 cr. Cum a trebuitu se le venda cá se póta es' la cale?

II. Unu domnu întélnesce doi copilasi de scóla si-i intréba: cá untu ei frati? si de câti ani suntu? Copilasiulu celu mai mare respunde: Noi suntemu frati, dara de câti ani suntemu nu sciú, atát'a sciú totusiu că mam'a mea ni-a spusu, că eu suntu cu unu anu si jumetate mai betránu cá fratele meu, si mam'a are atátia ani cá noi amendoi, dar' tat'a e cu 11¹/₂ ani mai betránu cá mam'a, si toti la-olalta suntemu e 69 ani de betráni. — De câti ani a fostu copilasiulu celu mai micu? de câti-fratele seu? de câti mam'a? si de câti tat'a?

III. Olg'a propune Silviei se gâcesca de câti ani e d'ens'a. Eu dice ea — impreuna cu mam'a si tat'a suntemu de o suta de ani, — dar' asia cá mam'a e mai odata asia betrána cá mine, ér' tat'a e cu 5 ani mai betránu cá mam'a.

Terminulu pentru deslegare e 10 Martie st. n. a. c. Intre deslegatori se voru sortiá cãrti de valóre.

Proprietariu, Redactoru respundietoriu si Editoru: NICOLAE FEKETE-NEGRUTIU.

Gherl'a. Imprimari'a „Aurora” pr. A. Todoranu.

$$x + (x + \frac{3}{2}) + (2x + \frac{3}{2}) + (2x + \frac{3}{2} + 11\frac{1}{2}) = 69$$

$$2x + 2x + 3 + 4x + 3 + 22 + 18 = 69$$